Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 67 (7628)
АЎТОРАК 18 КРАСАВІКА 1944 г.

Цана 20 кап.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Генералу арміі ЕРОМЕНКА

Войскі Асобнай ПРЫМОРСКАЙ арміі, развіваючы наступленне, авалодалі горадам і портам на Чорным моры ЯЛТА — адным з апорных пунктаў абароны праціўніка на паўднёвым узбярэжжы Крыма.

У баях за аваloданне ЯЛТАЙ вызначыліся войскі генерал-маёра ПРАВАЛАВА, генерал-маёра ЛУЧЫНСКАГА, генерал-маёра РАЖДЗЕСТВЕНСКАГА, генерал-маёра КАЛДУБАВА, палкоўніка ПРЭАБРАЖЭНСКАГА; артылерысты генерал-маёра артылерыі САКОЛЬСКАГА і сапёры генерал-маёра інжынерных войск ПІЛІПЕЦ.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за вызваленне ЯЛТЫ, прадставіць да прысваення назвы «ЯЛЦІНСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 16 красавіка, у 20 гадзін сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам Асобнай Прыморскай арміі, якія авалодалі ЯЛТАЙ, — дванаццаццю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне ЯЛТЫ.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

16 красавіка 1944 года.

Слаўныя перамогі Чырвонай Арміі!

Радзіма наша перажывае гістарычныя дні. Споўніліся прароцкія словы мудрага Сталіна: наступіла свята на нашай вуліцы. Чырвоная Армія вядзе і бесперапынна развівае бліскучае наступленне. Чырвоная Армія ламае супраціўленне ворага і паспяхова прасоўваецца наперад да заходніх граніц нашай краіны, выйшла на чэхаславацкую граніцу, а на некаторых участках фронта, фарсіраваўшы рэкі Прут, Сярэт і Сучава, яна вядзе паспяховыя баі на румынскай тэрыторыі.

Вярхоўнае Галоўнакамандаванне Чырвонай Арміі дало загад совецкім наступаючым войскам біць ворага аж да поўнага яго разгрому і капітуляцыі.

Каб уявіць сабе гіганцкі размах наступлення Чырвонай Арміі, дастаткова ўспомніць, што толькі войскі 1-га Украінскага фронта за час баёў з 4 па 31 сакавіка вызвалілі ад нямецкіх захопнікаў 41.940 квадратных кіламетраў совецкай зямлі. Немцы страцілі забітымі і палоннымі 208.260 чалавек і мноства тэхнікі, у тым ліку 2.187 танкаў і самаходных гармат, 4.602 гарматы рознага калібра і многа іншага ўзбраення. Чырвоная Армія захапіла каласальныя трафеі.

Толькі на працягу апошняга месяца Чырвоная Армія прарвала многа вельмі ўмацаваных ліній абароны ворага і вызваліла Дубна, Нова-Украінку, Жмерынку, Крамянец, Магілёў-Падольскі, Вінніцу, Першамайск, Праскураў, Нікалаеў, Бельцы, Каламыю, Чарнавіцы, Очакоў, Раздзельную, Одэсу, Керч, Феадосію, Еўпаторыю, Сімферопаль, Тарнопаль, Ялту і іншыя гарады. За выключна кароткі тэрмін Чырвоная Армія прарвала магутнейшую лінію абароны немцаў і набліжаецца да поўнага вызвалення Крыма.

Нашы войскі вядуць паспяховыя наступальныя баі на Кішынёўскім, Львоўскім, Севастопальскім і другіх напрамках, а таксама на тэрыторыі Румыніі.

У жорсткіх баях з нямецка-фашысцкімі акупантамі Чырвоная Армія загартавалася, узмужнела, набыла багаты вопыт. Яна штурмуе нямецкія ўмацаванні з фронта, як навальніца сярод яснага дня, абрушваецца на ворага з тыла, сеючы ў яго радах паніку і смяротны страх, яна ахапляе і крушыць ворага з флангаў. Чырвоная Армія здзіўляе свет сваім бесперапынна растучым ваенным майстэрствам, спеласцю і таленавітасцю сваіх камандных кадраў. У яе бліскучым наступленні з усёй сілай выяўляюцца перавагі нашага ваеннага майстэрства, стратэгічны геній Сталіна, сказваецца ўсё растучая дапамога фронту з боку совецкага тыла.

На сотні кіламетраў па фронту пажар вайны перакінуўся і палае ўжо на тэрыторыі ворага, на тых рубяжах, дзе ў 1941 годзе распалілі яго нямецка-фашысцкія захопнікі.

Сэрца кожнага совецкага патрыёта поўна пачуццяў бязмежнай любві да слаўных сталінскіх воінаў, гордасцю і радасцю за гістарычныя перамогі Чырвонай Арміі. Але і ў гэтыя радасныя дні мы не забудзем пра нашых братоў і сёстраў з Мінска, Беластока, Баранавічаў, Вілейшчыны, якія пакутуюць яшчэ пад гнётам фашысцкага звяр'я. Мы не забудзем і тых совецкіх людзей, якія пагнаны і пакутуюць у звярыным логаве—фашысцкай Германіі, на катарзе ў нямецкіх рабаўласнікаў. І мы не спынімся да таго часу, пакуль не будуць вызвалены ўсе нашы браты і сёстры, пакуль не будуць адпомшчаны слёзы і кроў нашых матак і дзяцей, пакуль подлая зграя фашысцкіх забойцаў поўнасцю не адкажа за ўсе свае крывавыя злачынствы.

Нічога не забудзем, нічога не даруем! Не даруем за Азарыцкі лагер смерці, аб якім совецкія людзі, выратаваныя Чырвонай Арміяй, пішуць таварышу Сталіну. Мы не забудзем пра руіны і папялішчы, у якія ператвораны беларускія гарады і вёскі. Мы адпомсцім за сотні тысяч загубленых фашысцкімі бандытамі совецкіх людзей, за мінскую, шклоўскую, асвейскую, бабруйскую, клічаўскую, віцебскую і дзесяткі падобных страшэнных трагедый.

Чырвоная Армія прайшла гістарычны шлях суровых выпрабаванняў і слаўных перамог, яна прайшла ад Волгі да Прута і Сярэта. Яна дойдзе і да Берліна. Не ўцякуць фашысцкія бандыты ад адказнасці, ад свяшчэннай помсты за свае крывавыя злачынствы!

У дні слаўных перамог Чырвонай Арміі яшчэ больш узмацнім дапамогу фронту, патроім свае намаганні па аднаўленню фабрык і заводаў, калгасаў і соўгасаў, усёй народнай гаспадаркі, разбуранай ворагам. Нашы слаўныя партызаны адкажуць новымі моцнымі ўдарамі па варожаму тылу. Дапаможам Чырвонай Арміі наблізіць радасны дзень поўнага разгрому нямецка-фашысцкіх акупантаў!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Сёння, 17 красавіка, у 18 гадзін у горадзе Кіеве адбудзецца пахаванне генерала арміі **Ватуціна**, які камандаваў 1-ым Украінскім фронтам.

Армія і флот Совецкага Саюза схіляюць свае баявыя сцягі перад гробам **Ватуціна** і аддаюць чэсць аднаму з лепшых палкаводцаў Чырвонай Арміі.

Загадваю: у час пахавання генерала арміі **Ватуціна** аддаць памёршаму апошнюю воінскую пачэсць і зрабіць у сталіцы нашай Радзімы **Маскве** салют у дваццаць чатыры артылерыйскія залпы з дваццаці чатырох гармат.

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

17 красавіка 1944 года.

Страты праціўніка і трафеі войск 2-га Украінскага фронта за перыяд баёў з 6 сакавіка па 15 красавіка г. г.

Войскі 2-га **Украінскага** фронта пад камандаваннем Маршала Совецкага Саюза **Конева**, у выніку праведзеных наступальных аперацый з 6 сакавіка па 15 красавіка гэтага года, нанеслі праціўніку наступныя страты ў жывой сіле і тэхніцы:

Знішчана: самалётаў—142, танкаў і самаходных гармат—688, гармат розных калібраў—1.474, мінамётаў — 1.838, кулямётаў — 3.660, бронемашын і бронетранспарцёраў — 356, аўтамашын — 25.111, цягачоў—248, павозак—6.453, коняй—8.740, складаў з боепрыпасамі і ваенна-тэхнічнай маёмасцю—63.

Праціўнік пакінуў на полі бою 118.400 трупаў салдат і афіцэраў.

За гэты-ж час войскі 2-га **Украінскага** фронта **захапілі** наступныя трафеі: самалётаў—27, танкаў і самаходных гармат — 731, палявых гармат розных калібраў — 1.356, мінамётаў — 1.156, кулямётаў—2.090, вінтовак—27.093, бронемашын і бронетранспарцёраў—204, аўтамашын—15.096, цягачоў—149, радыёстанцый—198, павозак—1.470, коняй—6.260, паравозаў—71, вагонаў—4.009, снарадаў—6.340.000, складаў з ваенна-тэхнічнай маёмасцю — 76.

Узята ў палон 27.393 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Такім чынам агульныя страты немцаў па галоўных відах баявой тэхнікі і ў жывой сіле за час наступальных аперацый 2-га **Украінскага** фронта складаюць: палоннымі і забітымі — 145.793, самалётаў—169, танкаў і самаходных гармат—1.419, гармат розных калібраў—2.830, мінамётаў — 2.994, кулямётаў — 5.750, бронемашын і бронетранспарцёраў — 560, аўтамашын — 40.207.

СОВІНФОРМБЮРО.

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

З АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 16 КРАСАВІКА

На працягу 16 красавіка на **Кішынёўскім** напрамку нашы войскі, фарсіраваўшы на радзе ўчасткаў раку **Днестр**, захапілі плацдармы на правым беразе ракі і вялі баі па іх пашырэнню.

На поўдзень ад горада **Цірасполь** нашы войскі, фарсіраваўшы **Днестр**, авалодалі населёнымі пунктамі **Урсон, Кіцкань, Капанка** і вялі баі за пашырэнне захопленага плацдарма.

Войскі Асобнай **Прыморскай** Арміі, развіваючы наступленне, авалодалі горадам і портам на Чорным моры **Ялта**, адным з апорных пунктаў абароны праціўніка на паўднёвым узбярэжжы **Крыма**, а таксама з баямі занялі больш 40 другіх населёных пунктаў, у тым ліку горад **Алупка**, курортныя пасёлкі **Гурзуф, Лівадзія, Карэіз, Сіміз, Артэк, Кікеніз** і населёныя пункты **Адым-Чокрак, Коклуз, Кок-козы, Лімены, Кучукай.**

На працягу 15 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 91 нямецкі танк. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 78 самалётаў праціўніка.

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 17 КРАСАВІКА

На працягу 17 красавіка на **Кішынёўскім** напрамку нашы войскі, перамагаючы супраціўленне і контратакі праціўніка, працягвалі весці баі па пашырэнню захопленых плацдармаў на правым беразе **Днястра** і палепшылі свае пазіцыі.

На **Севастопальскім** напрамку нашы войскі, перамагаючы супраціўленне і сістэму інжынерных загарод праціўніка ў горна-лясістай частцы паўднёвага ўзбярэжжа Крыма, працягвалі наступленне і з баямі занялі населёныя пункты **Мекензір, Чэркез-Кермен, Уппа, Узенбаш, Верхні Чаргунь, Мухалатка, Мелас, Форас, Байдары, Варнутка.**

На другіх участках фронта ў радзе пунктаў ішлі баі мясцовага значэння.

На працягу 16 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 60 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 62 самалёты праціўніка.

☆ ☆ ☆

У ноч на 17 красавіка наша авіяцыя дальняга дзеяння зрабіла масіраваны налёт на чыгуначны вузел і рачны порт Галац (Румынія). У выніку бамбардыроўкі на чыгуначным вузле ўзнікла многа пажараў, якія суправаджаліся моцнымі выбухамі. Распаўсюджваючыся, пажары ахапілі значную частку чыгуначнага вузла — гарэлі воінскія эшалоны і ваенныя склады праціўніка. Назіраннем адзначаны прамыя пападанні бомб у судны, якія стаялі на рэйдзе і ля прычалаў. На двух караблях, якія стаялі на рэйдзе, адбыліся выбухі вялікай сілы.

Усе нашы самалёты вярнуліся на свае базы.

Ад грамадзян Совецкай Беларусі, вызваленых нашай доблеснай Чырвонай Арміяй з нямецкага лагера смерці ў раёне мястэчка Азарычы, Палескай вобласці

МАСКВА, КРЭМЛЬ

Таварышу СТАЛІНУ

Дарагі наш бацька, любімы правадыр, палкаводзец Чырвонай Арміі таварыш Сталін!

Пішуць Вам людзі, якія толькі што вырваліся з нямецкага лагера смерці. У першых радках нашага пісьма перадаем Вам, любімы бацька, гарачае дзякуй ад старыкоў, ад старух, мацяроў, сыноў, дачок, унукаў, дзякуй ад усіх нас—33 тысяч 434 чалавек, вырваных з фашысцкага лагера смерці.

Два з лішкам гады катавалі нас фашысцкія нямецкія вылюдкі. Восенню 1943 года немцы пачалі выганяць з нашай мясцовасці мужчын і моладзь на катаргу ў Германію. Нашы людзі пачалі хавацца. Азвярэлыя гітлераўцы пачалі падпальваць нашы вёскі. Вёскі Фалевічы, Талочкі, Волакі, Марткоў яны спалілі дашчэнту. У вёсцы Фалевічы немцы па-зверску закатавалі 285 чалавек. Але гэтага ім здалося мала. Яны ўстанавілі тэрор ва ўсіх сёлах Жлобінскага, Парыцкага, Стрэшынскага, Капаткевіцкага, Кіраўскага, Быхаўскага, Окцябрскага, Даманавіцкага, Рагачоўскага раёнаў. Людзі гінулі цэлымі сем'ямі, ад малага да вялікага, ад сівых старыкоў да грудных дзяцей. Людзей спальвалі ў дамах. А тых, хто хаваўся ў ямах, закідвалі гранатамі. Усіх, каго ўдалося схапіць, фашысцкія душагубы пагналі ў лагер. На станцыі Жлобін-Паўднёвая немцы адлучылі маладых і пагналі няма ведама куды. Усіх астатніх загналі ў цяплушкі, наглуха зачынілі дзверы, не даючы нам нават глядзець на белы свет. Куды нас вязуць—мы не ведалі. Як потым высветлілася, нас павезлі па Рудабелкаўскай ветцы і разгрузілі на станцыі Рабкор. Ноччу нас пагналі далей. Па дарозе канваіры стралялі ў адстаючых. Так мы ішлі 12—15 кілометраў. Маці несла грудных дзяцей і не маглі ўжо рухацца ад стомленасці, іх тутжа дабівалі нямецкія вылюдкі. Вось ідзе жанчына з трыма дзецьмі. Адзін малы адстаў. Немец страляе ў яго. Калі-ж маці і двое дзяцей спыніліся, салдат-звер па чарзе застрэліў іх. Ідуць маці і сын Бондаравы. Маленькі хлопчык не вытрымаў, упаў. Маці схілілася над ім, жадаючы суцешыць яго словам. Немец-бандыт застрэліў маці.

Прыгналі нас на балота, агароджанае навокал калючым дротам. Тут пачаліся раздзіраючыя душу сцэны. У лагеры людзі гінулі не толькі ад холаду і голаду, але і ад прагі. За адзін глаток вады немцы забіралі ў нас апошняе, што ўцалела: пярсцёнкі, грошы. Людзі рукамі раскапвалі зямлю і высасвалі вільгаць. Хутка адліга змянілася марозамі, і ў лагеры з'явіліся замёрзшыя. Трупы валяліся няўбраныя. Нямецкія салдаты ўрываліся ў лагер і прымушалі пакутнікаў здымаць боты, паліто. Яны не сароміліся здымаць абутак і адзенне ў дзяцей. Хлопчыкі Толя Чыкілёў і Віктар Мельнікаў з г. Жлобіна запратэставалі, калі ў іх пачалі здымаць абутак, за гэта яны былі паранены стрэламі ў твар.

Лагер, у якім мы знаходзіліся, размешчаны каля мястэчка Азарычы, Палескай вобласці. Ён быў аплецены калючым дротам і замініраваны. На мінах узарвалася больш 140 чалавек.

Так ішлі дні. Гінулі тысячы людзей. У гэтым лагеры смерці нямецкія вылюдкі закатавалі і знішчылі звыш 30.000 чалавек.

Дарагі наш бацька, таварыш Сталін!

Мы хочам Вам далажыць, што сярод нас, вызваленых Чырвонай Арміяй з нямецкага лагера смерці, знаходзіцца 15.960 дзяцей. Большасць дзяцей—сіроты. Бацькоў іх немцы па-зверску закатавалі. Гэтых дзяцей, як сваіх, мы, не шкадуючы свайго жыцця, ратавалі ад нямецкіх людаедаў. Страціўшы маёмасць, рэчы, мы, колькі хапіла ў нас сіл, захоўвалі нашых мілых совецкіх дзяцей. Многія з нас сваімі целамі прыкрывалі дзяцей-сірот ад нямецкіх звяроў.

Родны наш бацька, таварыш Сталін!

У гэтыя страшэнныя трагічныя дні толькі Ваша імя падтрымлівала нашы сілы, Ваш вобраз саграваў душу. І ў тую страшэнную трагічную хвіліну, калі здавалася, што жыццё адыходзіць ад нас, — прыйшло выратаванне ад Вас. Гэта была наша родная Чырвоная Армія. Няма слоў, каб перадаць нашы пачуцці ўдзячнасці. Калі мы 19 сакавіка ўбачылі паблізу свайго лагера першых чырвонаармейцаў - разведчыкаў—мы не ведаем іх імёны, але няхай іх асяніць шчасце на ўсё жыццё,—мы заплакалі ад шчасця, ад хвалявання. І наш першы воклік быў у чэсць Вас, дарагі наш бацька. Няхай будзе благаслаўлёна Ваша імя навекі. Гэта Вы прынеслі нам вызваленне, вярнулі нам жыццё, вярнулі дзецям матак, зноў акрылілі нас, зноў зрабілі жыццё зразумелым, напоўнілі сэрцы прагай да яго. Якая радасць жыць на совецкай зямлі! Цяпер мы знаходзімся ў вызваленых раёнах Совецкай Беларусі. Совет Народных Камісараў Беларускай ССР і Цэнтральны Камітэт компартыі Беларусі сустрэлі нас, як родных сыноў і дзяцей. Мы акружаны клопатамі. Параненыя і хворыя змешчаны ў шпіталі. Знаходзімся мы цяпер усе ў цёплых кватэрах, атрымліваем гарачую страву. Тых, хто адчувае патрэбу, апранаюць. Дзеці-сіроты ўстрайваюцца ў спецыяльныя дамы. Толькі ў нашай совецкай краіне дораг кожны чалавек, і незвычайную каштоўнасць жыцця совецкага чалавека з асаблівай сілай кожны з нас рэальна адчувае на сабе.

Мы хутка набіраем сілы. Хутка мы раз'едземся па вызваленых раёнах Совецкай Беларусі, дзе самаадданай працай на калгасных палях, на фабрыках і заводах аддзякуем партыі Леніна—Сталіна, Чырвонай Арміі і Вам, таварыш Сталін, аддзякуем сваёй старанай, самаадданай працай за сваё вызваленне.

Мы заклікаем воінаў Чырвонай Арміі, партызан і партызанак — нашых сыноў, бацькоў, братоў— адпомсціць за нас, бязлітасна граміць, знішчаць нямецкіх забойцаў, як шалёных сабак, як вылюдкаў Гітлера, гэтага паганага выпаўзня.

Смерць і помста нямецкім захопнікам!

Яшчэ раз ад усяго сэрца, ад чыстай душы прыміце, любімы наш бацька і дарагі правадыр, Іосіф Вісарыёнавіч, нашае дзякуй. Жадаем Вам пражыць яшчэ доўгія годы, жадаем Вам жыць у добрым здароўі і ў сіле, каб весці наш народ па шляху росквіту, магутнасці і бяссмертнай славы.

Слава вялікаму Совецкаму Саюзу!

Слава гераічнай Чырвонай Арміі і яе Маршалу — таварышу Сталіну!

Прынята на сходах грамадзян Совецкай Беларусі, вызваленых з нямецкага лагера смерці, які знаходзіўся на балотах каля мястэчка Азарычы, Палескай вобласці.

Пад пісьмом звыш 10.000 подпісаў.

Дапамога брацкай рэспубліцы

КРЫЧАЎ. **(Наш кар.).** Чырвоная Армія вызваліла 4 сельсоветы Чавускага раёна. На тэрыторыі гэтых сельсоветаў хуткімі тэмпамі аднаўляецца калгасная гаспадарка. Абраны праўленні калгасаў, якія разгарнулі шырокую падрыхтоўку да сяўбы. Засыпаецца насенне, рамантуецца інвентар, абагулена цяглавая сіла, арганізаваны брыгады і звенні.

Калгаснікі арцелі «Другая пяцігодка» (старшыня т. Глазуноў) напоўнасцю сабралі і засыпалі насенне, стварылі страхавы фонд. Тут закончан рамонт сельгасінвентара і вупражы.

Нядаўна калгаснікі раёна атрымалі брацкую дапамогу ад машына-трактарных станцый Удмурцкай АССР — 25 трактараў. Адначасова ў раён прыбыла 25 спецыялістаў сельскай гаспадаркі —аграномы, механікі, брыгадзіры трактарных брыгад і трактарысты, якія дапамагаюць калгаснікам у хутчэйшым аднаўленні грамадскай гаспадаркі.

Калгаснікі выказваюць сваю шчырую ўдзячнасць працоўным Удмурцкай АССР за брацкую дапамогу і абавязаліся аддаць усе свае сілы на дапамогу Чырвонай Арміі, на хутчэйшы разгром нямецкіх акупантаў.

Дэлегацыя ульянаўцаў у Мозыры

МОЗЫР, 17 красавіка. (БЕЛТА). Сюды прыбыла дэлегацыя працоўных горада Ульянаўска. Дэлегацыя прывезла гораду, які аднаўляецца, падарункі, сабраныя ульянаўцамі. У ліку падарункаў абсталяванне для няпоўнай сярэдняй школы, бальніцы, дзіцячага сада, ясляў, кінотэатраў, а таксама абсталяванне для прадпрыемстваў комунальнай гаспадаркі, водаправодныя трубы, цвікі, кузня, абсталяванне для машына-трактарнай майстэрні. Апрача таго, дэлегацыя прывезла многа рэчаў бытавога карыстання — адзенне, абутак, бялізну.

ПЕРАДМАЙСКАЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА

Датэрмінова адновім завод!

З вялікім энтузіязмам рабочыя, служачыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі завода, дзе начальнікам тав. Гузераў, сустрэлі зварот чырвонапролетарцаў аб разгортванні перадмайскага соцыялістычнага спаборніцтва.

Усе брыгады спаборнічаюць паміж сабой. Вынікі гэтага спаборніцтва ўжо відаць — будаўнікі брыгады тав. Хахлова на 6 дзён раней тэрміну закончылі рамонт сталовай. Вялікіх поспехаў дабіліся мантажнікі брыгады тав. Савіцкага. Працуючы на аднаўленні электрасілавога цэха, слесары Шаўчэнка, Шпак і Багачэнка давялі сваю штодзённую норму выпрацоўкі да 160 процантаў. Па дзве нормы за змену даюць кацельшчыкі тт. Пашкоўскі, Цішчанка і другія члены брыгады тав. Падкапаева. Не адстаюць ад іх і каменшчыкі Грынько, Цітарэнка і Рэзнікаў.

Абмеркаваўшы зварот калектыва завода «Красный пролетарий», рабочыя перагледзелі свае ранейшыя абавязацельствы, больш канкрэтызавалі іх, дапоўнілі.

Сярод рабочых і служачых шырыцца чаркасаўскі рух. Ужо арганізавана звыш 10 брыгад. Рабочыя і служачыя ў вольны ад работы час нарыхтоўваюць цэглу для аднаўленчых работ. Кожны абавязаўся нарыхтаваць за тыдзень не менш 200 штук цэглы. Але большасць з іх перавыконвае ўзятыя абавязацельствы. Качагар тав. Барысенка за 5 дзён нарыхтаваў 610 штук цэглы, слесары тт. Шпак і Шаўчэнка—па 400 штук кожны, стары манцёр Мухін—465 штук, бухгалтар тав. Кражэўскі—564. Толькі за адну пяцідзёнку сіламі чаркасаўскіх брыгад нарыхтавана 10.000 штук цэглы.

Высокі патрыятызм, працоўная самаадданасць рабочых і служачых — яркае сведчанне жадання дастойна сустрэць баявое свята 1 Мая, датэрмінова аднавіць свой завод, дапамагчы Чырвонай Арміі ў яе наступальных баях.

СІРОТКІН, старшыня заўкома.

Наперадзе—брыгада Яшкіна

Уключыўшыся ў перадмайскае спаборніцтва, калектыў завода, дзе дырэктарам тав. Серыкаў, з чэсцю выконвае ўзятыя абавязацельствы.

Рабочыя абавязаліся да 20 красавіка падрыхтаваць да будаўніцтва рамонтна - інструментальны цэх. Гэта абавязацельства выканана датэрмінова—16 красавіка. Датэрмінова падрыхтавана да будаўніцтва і заводская сталовая.

Створаны тры комсамольска-маладзёжныя брыгады. Яны сістэматычна выконваюць план на 130 —150 процантаў. Перадавікамі перадмайскага спаборніцтва з'яўляюцца брыгада тав. Яшкіна, а таксама рабочыя-стаханаўцы тт. Салаўёў, Літвінаў, Фрэзаў, Піліпенка і Мечаль, якія штодзённа выконваюць заданне на 150 процантаў.

В. МАЛІНЕЦКІ.

Комуністы ў авангардзе

КРЫЧАЎ, 17 красавіка. (БЕЛТА). Калектыў чыгуначнікаў станцыі горача адклікнуўся на заклік краснапролетарцаў разгарнуць перадмайскае соцыялістычнае спаборніцтва.

Брыгада, якую ўзначальвае комуніст тав. Юрчанка, за 10 дзён аднавіла памяшканне для кандуктарскага рэзерва. Члены брыгады, спаборнічаючы адзін з другім, выконваюць дзённыя нормы на 150 і больш процантаў.

Не адстае ад іх і брыгада члена партыі Макарэнка, якая працуе на аднаўленні вагоннага ўчастка. За кароткі тэрмін члены брыгады адрамантавалі разбураны немцамі двухпавярховы будынак канторы і аднавілі яшчэ рад службовых памяшканняў.

Працоўныя Рэчыцы рыхтуюцца да 1-га Мая

РЭЧЫЦА. **(Ад нашага спецыяльнага кар.).** Працоўныя вызваленай Рэчыцы дзейна рыхтуюцца да міжнароднага свята працоўных — 1 Мая.

Райком партыі стварыў першамайскую камісію, якая ўзначальвае ўсю падрыхтоўчую працу. Да 1 Мая прызначаецца пуск адной з фабрык, якая аднаўляецца пасля разбурэння гітлераўскімі душагубамі ў часе акупацыі раёна. Ва ўсіх сельсоветах і на прадпрыемствах будуць праведзены даклады аб гістарычных поспехах Чырвонай Арміі і аднаўленні разбуранай народнай гаспадаркі на вызваленай зямлі. На гэтых сходах выступяць гераічныя сыны беларускага народа—франтавікі і партызаны. Яны раскажуць аб тым, як змагаліся супроць немцаў рэчыцкія партызанскія брыгады.

Комсамольцы з вялікай любоўю даглядаюць брацкія магілы герояў Айчыннай вайны, герояў баёў за Рэчыцу. Магілы знаходзяцца ў цэнтры горада, і на іх помнікі— танк і гармата. Зараз, у перадмайскія дні, на могілкі прыходзяць дзяўчаты і ўпрыгожваюць іх першымі веснавымі кветкамі.

Стаханаўская вахта сплаўшчыкаў

Шырока разгарнуўся сплаў па Палессі. На рацэ Ненач, Махаедаўскім і Сланечнаўскім каналах пушчана на ваду да 3.000 кубічных метраў лесу.

Сплаўшчыкі, натхнёныя поспехамі доблеснай Чырвонай Арміі, сталі на стаханаўскую вахту ў чэсць баявога міжнароднага свята—1 Мая. Паміж брыгадамі заключаны дагаворы. Выконваючы абавязацельствы, брыгада Івана Бычана (Багрынавіцкі ўчастак) сплавіла каля 2.000 кубічных метраў лесу. Члены гэтай брыгады Міхаіл Сігай і Фёдар Бычан дзённую норму выконваюць на 200 процантаў.

На Параўлянскаму сплаўному ўчастку першынство заваявала брыгада Сцяпана Маісеева.

(Наш кар.).

VI сесія Вярхоўнага Совета БССР

Спрэчкі па дакладу тав. П. К. Панамарэнка „Вызваленне беларускіх земляў, далейшыя задачы барацьбы беларускага народа супроць нямецкіх захопнікаў і бліжэйшыя задачы аднаўлення народнай гаспадаркі БССР"

Прамова сакратара Магілёўскага абкома КП(б)Б тав. І. Н. Макарава

З першых дзён Айчыннай вайны беларускі народ разам з народамі Совецкага Саюза ўзняўся на свяшчэнную вайну супроць нямецкіх акупантаў. У гэтай вялі-



кай барацьбе раскрыліся веліч і хараство характару беларускага народа, адданасць і любоў да сваёй Радзімы, невычарпальны патрыятызм, мужнасць і ўстойлівасць. На палях бітваў ратнай славай пакрылі сябе тысячы сыноў і дачок Совецкай Беларусі. Партызаны Беларусі — народныя мсціўцы, не шкадуючы жыцця свайго, вялі і вядуць гераічную барацьбу ў тыле нямецкіх захопнікаў, аказваючы нашай Чырвонай Арміі неацанімую дапамогу.

Толькі ў Магілёўскай вобласці партызанамі на 1 студзеня 1944 года забіта немцаў 124.000, паліцэйскіх і здраднікаў Радзімы —9.530, знішчана чыгуначных эшалонаў праціўніка—1.347, паравозаў—1.028, узарвана чыгуначных мастоў—84, шасейных—1.036.

Выяўленнем совецкага патрыятызма з'яўляецца ўдзел калгаснікаў нашай вобласці ў зборы сродкаў на будаўніцтва эскадрыллі «Совецкая Беларусь». Сабрана 2.381 тысяча рублёў. Калгаснае сялянства, усё насельніцтва вызваленых раёнаў вобласці аказвае ўсямерную дапамогу Чырвонай Арміі і ў самы кароткі тэрмін здало ў фонд Чырвонай Арміі зерневых культур 37.321 цэнтнер, бульбы—150.177 цэнтнераў, гародніны—8.084 цэнтнеры, мяса —7.787 цэнтнераў, сена—24.314 цэнтнераў. Прадана дзяржаве хлеба ў парадку дзяржзакупак 16.262 цэнтнеры, бульбы — 81.860 цэнтнераў.

Нямецка - фашысцкія варвары нанеслі велізарныя страты народнай гаспадарцы нашай вобласці. Яны знішчылі звыш 100 прадпрыемстваў дзяржаўнай і мясцовай прамысловасці. Разбурылі буйнейшы ў Саюзе Крычаўскі цэментны завод, спалілі 23.995 сялянскіх дамоў, 4.500 розных калгасных будоўляў, знішчылі 11 чыгуначных станцый, усе масты і паштова-тэлеграфную сувязь, 244 сярэднія і пачатковыя школы, амаль усе бальніцы і амбулаторыі.

На 8-мі раёнах вобласці фашысцкія людаеды па-зверску закатавалі і забілі 18.576 чалавек.

Таварыш Сталін паставіў перад нашым народам задачу—адрадзіць разбураныя гарады і сёлы, прамысловасць, транспарт, сельскую гаспадарку, культурныя ўстановы; стварыць для совецкіх людзей, вызваленых ад фашысцкага рабства, нармальныя ўмовы жыцця.

Выконваючы гістарычнае рашэнне СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 21 жніўня 1943 года, у вызваленых раёнах Магілёўскай вобласці праведзен ужо рад работ па аднаўленню народнай гаспадаркі.

Зараз у калгасах вобласці разгорнут рамонт інвентара, збруі, транспарта. У веснавой сяўбе гэтага года мы ставім сабе задачу максімальна асвоіць пасеўныя плошчы. Па вобласці праведзена засыпка насення зерневых культур на 85 процантаў. Мы абавязаны і маем усе магчымасці поўнасцю забяспечыць пасеўныя плошчы насеннем.

Трэба хутчэй аднавіць разбураныя жыллёвыя будынкі.

У раёнах вобласці адноўлены і працуюць 63 прадпрыемствы дзяржаўнай прамысловасці і 37 арцелей промкааперацыі. Ва ўсіх раёнах адноўлены і разгарнулі сваю дзейнасць райпромкамбінаты. У вобласці ёсць вялікія магчымасці для пашырэння прадпрыемстваў і арцелей на базе мясцовых рэсурсаў. Зараз мы вырашаем гэту задачу з тым, каб у мінімальна кароткі тэрмін задаволіць запатрабаванні працоўных у прадметах шырокага спажывання.

Мы вызначылі ў гэтым годзе аднавіць і пабудаваць 8 заводаў мяса-малочнай прамысловасці, аднавіць 7 ільнозаводаў, адкрыць новыя цэхі на 4 цвіковых і 5 скураных прадпрыемствах. Такім чынам у гэтым годзе будзе адноўлена і пабудавана ўноў 46 цэхаў. Апрача таго вырашана аднавіць дамоў каменных 85, дамоў драўляных 180, лазняў 5. Мяркуем выпусціць з прадпрыемстваў прамысловасці будаўнічых матэрыялаў і арцелей промкааперацыі цэглы 9.600 тысяч штук, вапны 5.000 тон, вакопных рам 5.000 штук і іншае. Усяго ў 1944 годзе будзе выканана будаўнічых работ на суму каля 40 мільёнаў рублёў.

На кожным участку народнай гаспадаркі зараз кіпіць плённая творчая праца. Воля і энергія працоўных, у спалучэнні з настойлівым імкненнем як мага хутчэй залячыць раны, нанесеныя нашай гаспадарцы і культуры, паўсядзённа ствараюць уклад у справу аднаўлення народнай гаспадаркі. Мы можам быць упэўнены, што знявечаная нямецкімі вылюдкамі наша Радзіма ў самы кароткі тэрмін зноў набудзе сваё квітнеючае аблічча, зноў на палях, фабрыках і заводах поўным ходам разгорнецца жыццё і гераічная праца нашых совецкіх людзей.

Няхай жыве наша вялікая Радзіма!

Няхай жыве таварыш **Сталін!** **(Апладысменты).**

Прамовы друкуюцца па скарочанай стэнаграме.

Прамова дэпутата П. Г. Маркава

Таварышы дэпутаты! З глыбокага тыла ворага ад камандзіраў, партызан і партызанак перадаю вам агністае сардэчнае прывітанне. **(Апладысменты).**

У сучасны момант мы перажываем радасныя дні слаўных перамог Чырвонай Арміі на ўсіх франтах бітваў.

Я, як дэпутат Вілейскай вобласці, заяўляю на сесіі, што прыгнечаныя немцамі працоўныя заходніх абласцей Беларусі з нецярпеннем чакаюць прыходу сваёй роднай Чырвонай Арміі, свайго вызвалення ад нямецкай акупацыі з тым, каб з усім совецкім народам будаваць мірнае шчаслівае жыццё. Як прадстаўнік заходніх абласцей, хачу ўспомніць гістарычную дату—дзень 29 кастрычніка 1939 г. У гэты дзень Народнае Сабранне ў Беластоку пацвердзіла жаданне беларускага народа ўвайсці ў адзіную, дружную сям'ю народаў Совецкага Саюза. Рашэннем Народнага Сабрання ў Беластоку Заходняя Беларусь назаўсёды далучылася да вялікага Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік. **(Апладысменты).**

За кароткі час існавання совецкай улады ў абласцях Заходняй Беларусі была прароблена велізарная праца. Толькі пры совецкай уладзе народы Заходняй Беларусі зразумелі, што такое свабода, роўнасць і братства.

За кароткі тэрмін у Заходняй Беларусі была развіта прамысловасць. Народы Заходняй Беларусі з першага дня адчулі выключныя клопаты, праяўленыя аб іх совецкай уладай.

Вызваленне Чырвонай Арміяй Заходняй Беларусі назаўсёды з'еднала ўвесь беларускі народ у адзіную совецкую сям'ю. Гэта доб-



ра разумеюць і ад усяго сэрца дзякуюць большэвіцкай партыі, совецкаму ўраду і сваёй вызваліцельніцы—Чырвонай Арміі народы Заходняй Беларусі. І гэтай вызваленай беларускай зямлі мы нікому і ніколі не аддадзім! **(Апладысменты).**

Самым яркім доказам імкнення народаў Заходняй Беларусі да з'еднання з усім беларускім народам з'яўляецца гэтая вайна. З першых дзён вайны самыя лепшыя сыны беларускага народа ўзняліся на барацьбу супроць нямецкіх захопнікаў і ўсіх іх паслугачоў.

Таварышы дэпутаты! Дазвольце мне, як дэпутату, зрабіць справаздачу вам аб баявых дзеяннях Н-скага партызанскага злучэння, якое дзейнічае ў Вілейскай вобласці. З 16 верасня 1941 года па 1 лютага 1944 года гэта злучэнне знішчыла каля 20 тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў, разграміла 31 гарнізон праціўніка, пусціла пад адкос 218 варожых эшалонаў з жывой сілай і тэхнікай праціўніка, разграміла 20 валасных упраў, 135 маёнткаў, узарвала 91 чыгуначны мост, звыш 220 шасейных мастоў, знішчыла 265 кіламетраў сувязі, знішчыла 71 танк, 60 бронемашын, 9.671 рэйку. **(Апладысменты).** Гэта плады работы толькі аднаго злучэння, а такіх у Вілейскай вобласці ёсць дзесяткі.

Праслухаўшы даклад тав. Панамарэнка аб задачах, якія ў сучасны момант стаяць перад намі, я запэўніваю сесію, што мы будзем біць зараз фашысцкіх захопнікаў яшчэ мацней і мацней, з тым, каб ніводзін з іх не ўцёк жывы з беларускай зямлі. **(Апладысменты).**

Няхай жыве наша Радзіма!

Няхай жыве Чырвоная Армія!

Вялікаму Сталіну — ура! **(Усе ўстаюць. Па залу разносіцца магутнае «ура». Бурныя, доўга не сціхаючыя апладысменты).**

Прамова дэпутата С. Л. Балабуткіна

Паседжанне Вярхоўнага Совета Беларускай ССР праходзіць у той момант, калі ўвесь совецкі народ пад кіраўніцтвам партыі Леніна —Сталіна з найвялікшым натхненнем, самаадданна працуе ў імя нашай канчатковай перамогі над ворагам. Чырвоная Армія робіць усё неабходнае для хутчэйшага выгнання нямецкіх захопнікаў за межы нашай Радзімы, набліжае гадзіну поўнага вызвалення нашай роднай Беларусі.

Як ні цяжкі і пакутны фашысцкі гнёт, як ні вялікі пакуты, беларускі народ не скарыўся. Не ўдалося немцам зламаць яго волю, яго сілу да супраціўлення і не ўдасца ніколі.

Сотні тысяч немцаў знайшлі сабе магілу ад рук адважных партызан і партызанак. Мужныя і храбрыя народныя мсціўцы знішчаюць варожыя эшалоны, ірвуць тэлеграфна - тэлефонную сувязь, узрываюць штабы, масты, усімі сіламі дапамагаюць сваёй роднай Чырвонай Арміі.

Некалькі партызанскіх атрадаў толькі аднаго злучэння Мінскай зоны знішчылі за 7 месяцаў 1943 года каля 20 тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў, пусцілі пад адкос 389 эшалонаў праціўніка, разбілі 326 паравозаў, пашкодзілі 84 паравозы, знішчылі 3.543 вагоны з жывой сілай і тэхнікай праціўніка, узарвалі і разбілі 906 аўтамашын.

Барацьба на акупіраванай тэрыторыі працягваецца і з кожным днём разрастаецца.

Таварышы дэпутаты! Працоўныя вызваленых ад нямецкіх акупантаў раёнаў энергічна аднаўляюць разбураную немцамі народную гаспадарку. Толькі ў адным Рэчыцкім раёне за 5 меся-



цаў адноўлен рад прадпрыемстваў і заводаў. Ужо адноўлены лесазавод, 11 млыноў, два мылаварных заводы, вялікая колькасць розных прамысловых і саматужных арцелей. Адноўлены і працуюць вадаправод, электрастанцыя. Пабудавана 127 лазняў. Адноўлена 56 школ, 15 хат-чытальняў, клуб, кінотэатр, педагагічнае вучылішча, 5 бальніц, 6 медыцынскіх участкаў, 15 акушэрскіх пунктаў, дзіцячы дом.

Калгаснікі аднавілі свае родныя калгасы, абралі праўленні, арганізавалі брыгады, звенні, распрацавалі нормы выпрацоўкі, абмеркавалі статут сельгасарцелі, устанавілі міжкалгасныя межы, сабралі сельскагаспадарчы інвентар, засыпалі звыш 9.000 цэнтнераў насення, праводзяць вялікую працу па будаўніцтву грамадскіх пабудоў і дамоў калгаснікаў, рамонту сельгасінвентара.

Працоўныя Рэчыцкага раёна сабралі на пабудову танкавай калоны 2.600.000 рублёў, працоўныя Журавіцкага раёна сабралі 3.000 падарункаў для слаўных байцоў і афіцэраў Чырвонай Арміі.

Таварышы дэпутаты! Патрабуецца вялікае напружанне сіл рабочых і работніц, калгаснікаў і калгасніц, совецкай інтэлігенцыі нашай рэспублікі для таго, каб хутка ліквідаваць вынікі фашысцкага варварства, аднавіць разбураную немцамі гаспадарку. Можна быць упэўненым, што наш народ гераічнай працай, з дапамогаю брацкіх народаў Совецкага Саюза, адновіць народную гаспадарку Беларусі і зноў зажыве шчаслівым жыццём.

Няхай жыве наш магутны Совецкі Саюз!

Няхай жыве наш друг і настаўнік, Маршал Совецкага Саюза таварыш Сталін! **(Апладысменты).**

Рэспубліканская нарада дырэктараў соўгасаў

16 красавіка ў Гомелі адбылася рэспубліканская нарада дырэктараў і аграномаў вызваленых ад нямецкіх акупантаў соўгасаў і наркамата соўгасаў БССР. З дакладам аб аднаўленні совецкіх гаспадарак і правядзенні веснавой сяўбы выступіў нарком соўгасаў БССР тав. Галадушка.

Дакладчык адзначыў, што да вялікай Айчыннай вайны соўгасы нашай рэспублікі з'яўляліся высокапрадукцыйнымі фабрыкамі зерня, мяса і малака. Так, напрыклад, у 1940 годзе толькі 20 соўгасаў, якія цяпер вызвалены ад нямецкіх акупантаў, здалі дзяржаве 7.312 тон малака, 752 тоны мяса, 7.500 тон сена і многа іншых прадуктаў сельскай гаспадаркі.

Нямецка-фашысцкія акупанты прычынілі толькі гэтым 20 соўгасам страты на 74 мільёны рублёў. Поўнасцю знішчаны буйнейшыя соўгасы «Перамога сацыялізма», імені Молатава, «Мормаль», «Крынкі», «Адаменкі». Фашысты закатавалі, пагналі ў няволю ў Нямеччыну 7.100 рабочых соўгасаў і членаў іх сем'яў.

Адразу-ж пасля выгнання нямецкіх акупантаў рабочыя і служачыя соўгасаў прыступілі да аднаўлення разбураных гаспадарак. Совецкі ўрад вылучыў для аднаўлення вызваленых соўгасаў 2.400 галоў буйнай рагатай жывёлы, 390 коней, 60 свінаматак, 43 трактары, 10 аўтамашын і іншы сельскагаспадарчы інвентар.

Аб аднаўленні соўгасаў і падрыхтоўцы іх да веснавой сяўбы расказалі ў сваіх выступленнях многія дырэктары соўгасаў. Дырэктар соўгаса імені Калініна тав. Аніпчанка сказаў, што рабочыя соўгаса сабралі захаваныя раней ад немцаў 6 тон насення збожжа, 1.000 пудоў бульбы, многа насення гародніх культур. 15 кароў прывучаны хадзіць у ярме; яны будуць выкарыстоўвацца для палявых работ.

Аб працоўным энтузіязме рабочых і служачых соўгасаў гаварылі дырэктары соўгасаў тт. Маханёк («Ведрыч»), Мосін («Цімашава»), Курчэўскі («Пісарэўшчына»), Капусаў («Перамога»), Ігнатоўскі (імені Молатава) і другія. Яны адзначылі дрэнную работу Соўгасснаба.

Вялікая ўвага на нарадзе была ўдзелена развіццю ў соўгасах садоўніцтва, гародніцтва, пчалярства, рыбацтва і рыбаводства, а таксама іншых падсобных галін гаспадаркі.

У прынятым рашэнні ўдзельнікі нарады абавязаліся ўключыцца ў сацыялістычнае спаборніцтва за хутчэйшае аднаўленне совецкіх гаспадарак і заваяванне ў гэтым годзе высокіх ураджаяў.

На нарадзе з прамовай выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. П. З. Калінін.

На будаўніцтва баявых самалётаў

ХОЦІМСК. (Наш кар.). Натхнёныя поспехамі Чырвонай Арміі на франтах Айчыннай вайны, калгаснікі раёна горача падтрымліваюць патрыятычны рух па збору сродкаў на будаўніцтва новых баявых самалётаў для герайчных совецкіх воінаў. Калгаснікі Бярозкаўскага сельсовета ўнеслі са сваіх асабістых зберажэнняў на будаўніцтва самалётаў эскадрыллі «Совецкая Беларусь» 7.673 рублі.

— Я хачу дапамагчы Чырвонай Арміі хутчэй наблізіць час канчатковага разгрому ворага,— заявіў 80-гадовы калгаснік арцелі «Чырвоны Кастрычнік» Пётр Паўлавіч Валіцкі. —Няхай нашы грошы ператворацца ў баявыя машыны, на якіх совецкія лётчыкі прынясуць вызваленне ўсяму беларускаму народу.

Пётр Паўлавіч унёс на будаўніцтва самалёта «Совецкая Беларусь» 400 рублёў. Яго прыкладу паследвалі калгаснікі Ефім Акіменка, Антон Анціпенка, Вера Майсеенка і Хадора Анціпенка.

9.000 рублёў унеслі на будаўніцтва баявых самалётаў настаўнікі і вучні Бярозкаўскай сярэдняй школы.

* * *

ПРАПОЙСК. (Наш кар.). Калгаснікі Кульшыцкага сельсовета ўнеслі на будаўніцтва эскадрыллі самалётаў «Совецкая Беларусь» 1.882 рублі.

У Мозырскім настаўніцкім інстытуце

МОЗЫР. (Ад нашага кар.). На дзвярах двухпавярховага будынка, што па Ленінскай вуліцы, красуецца шыльда: «Мозырскі настаўніцкі інстытут».

Прайшло няшмат часу, як гэты будынак вызначылі пад інстытут, а тут ужо кіпіць жыццё. Моладзь вызваленых раёнаў Беларусі цягнецца да вучобы, хоча атрымаць вышэйшую асвету, каб потым перадаць свае веды беларускім дзецям.

Інстытут мае 24 аудыторыі. Ствараюцца бібліятэка, фізічны і геаграфічны кабінеты, а таксама кабінет марксізма-ленінізма. Кожны дзень дырэкцыя інстытута атрымлівае дзесяткі заяў ад жадаючых навучацца ў інстытуце. 60 чалавек ужо залічаны, сярод іх Елена Янічык — партызанка, Ярына Бурак з Калінкавіч, бацька якое інжынер, сама яна комсамолка, сярэднюю школу скончыла на выдатна. Паступае ў інстытут інвалід Айчыннай вайны (тройчы паранены) Іван Драбышэўскі з Добрушскага раёна.

Для студэнтаў падрыхтаваны інтэрнат, а для навуковых работнікаў—30-кватэрны дом.

Абласныя партыйныя і совецкія арганізацыі праяўляюць клопаты аб вышэйшай навучальнай установе.

Культурна-масавае абслугоўванне калгаснікаў на сяўбе

ЦЕРАХОЎКА, 17 красавіка. (БЕЛТА). Палітасветныя ўстановы раёна рыхтуюцца да культурна-масавага абслугоўвання калгаснікаў на сяўбе. Дамы культуры і хаты-чытальні распрацавалі падрабязныя планы правядзення маса-палітычнай работы ў перыяд сяўбы. Пры клубах і хатах-чытальнях арганізавана 12 гурткоў мастацкай самадзейнасці. Яны рыхтуюць пастаноўкі, вывучаюць песні і танцы. З драматычных і харавых гурткоў Паддабранскай, Маркавіцкай і Баршчоўскай хат-чытальняў створаны спецыяльныя агітбрыгады для абслугоўвання калгаснікаў у полі. Комсамольцы і моладзь сяла Будзішча правялі ўжо вечар мастацкай самадзейнасці ў калгасах Пракопаўскага сельсовета.

КАДРЫ МАСАВЫХ КВАЛІФІКАЦЫЙ

У вызваленых раёнах Палескай вобласці шырока разгорнута падрыхтоўка кадраў масавых кваліфікацый для сельскай гаспадаркі. Курсы, якія тут працавалі, прайшлі 390 трактарыстаў, 239 брыгадзіраў паляводчых брыгад, 162 калгасных рахункаводы.

У Брагінскім раёне на курсах падрыхтавана 30 звенявых, 7 конюхаў, 16 трактарыстаў, 27 брыгадзіраў і 46 рахункаводаў. 85 брыгадзіраў і 43 рахункаводы падрыхтаваны ў Хойніцкім раёне.

Зараз у радзе раёнаў Палескай вобласці арганізаваны і працуюць 7-дзённыя семінары па павышэнню кваліфікацыі звенявых, конюхаў, загадчыкаў ферм, брыгадзіраў і старшынь калгасаў.

ДАПАМОГА ДЗЯРЖАВЫ

КАСЦЮКОВІЧЫ. (Наш кар.). Раённы аддзел дзяржаўнага забеспячэння праводзіць вялікую работу па аказанню дапамогі сем'ям чырвонаармейцаў і партызан. 6.000 сем'яў ваеннаслужачых і партызан ужо атрымалі 1.808.000 рублёў дзяржаўнай дапамогі.

Усяго з пачатку года па раёну выплачана сем'ям ваеннаслужачых і партызан каля 2 мільёнаў рублёў дзяржаўнай дапамогі.

ПА ВЫЗВАЛЕНЫХ РАЁНАХ РЭСПУБЛІКІ

Мсціслаўль. 71 тысячу рублёў сабралі калгаснікі сельгасарцелі «Праўда» на будаўніцтва эскадрыллі самалётаў «Калгаснік Мсціслаўшчыны».

✦

Гомель. Адкрыліся 7-месячныя курсы медыцынскіх сясцёр, арганізаваныя абласным камітэтам Таварыства Чырвонага Крыжа. Трохмесячныя курсы сясцёр адкрываюцца ў Рэчыцы, Добрушы і Гомелі.

✦

Краснаполле. 630 калгасных брыгадзіраў, звенявых, рахункаводаў, загадчыкаў ферм і конюхаў падрыхтавана ў раёне на розных курсах да веснавой сяўбы бягучага года.

✦

Прапойск. 14 хат-чытальняў і 62 чырвоныя куткі працуюць у вёсках і сёлах раёна. (БЕЛТА).



Сярэдняя школа г. Нова-Беліцы.
НА ЗДЫМКУ: Настаўніца Анна Захараўна Салюнова праводзіць урок геаграфіі ў 4 класе. Фото В. Чыгашкова.

Першамайскія падарункі дзецям-сіротам

КАСЦЮКОВІЧЫ. (Наш кар.). Па ініцыятыве жонак афіцэраў Чырвонай Арміі ў раёне праводзіцца збор сродкаў, на якія будуць набыты падарункі для дзяцей-сірот, а таксама для дзяцей франтавікоў і партызан. На сходзе, які адбыўся ў памяшканні парткабінета, жонкі афіцэраў абмеркавалі пытанне аб дапамозе дзецям-сіротам і ўнеслі на падарункі 5.000 рублёў. Выручка ад канцэрта, арганізаванага для працоўных горада, у суме 1.950 рублёў унесена ў фонд дапамогі дзецям-сіротам. 2.060 рублёў унеслі вучні Касцюковіцкай сярэдняй школы. 2.080 рублёў паступіла ад гуртка мастацкай самадзейнасці раённага дома культуры.

Усяго на падарункі дзецям сабрана звыш 13.000 рублёў.

Выканком Магілёўскага абласнога Совета дэпутатаў працоўных падтрымаў ініцыятыву совецкіх патрыётак і адпусціў неабходную колькасць пашывачнага матэрыялу.

Каля 300 дзяцей-сірот, бацькі якіх загінулі ад рук фашысцкіх душагубаў, а таксама дзеці франтавікоў і партызан атрымаюць выдатныя першамайскія падарункі.

Новая раённая газета

КРЫЧАЎ. (Наш кар.). На вызваленай ад нямецка-фашысцкіх акупантаў тэрыторыі Чавускага раёна пачала выходзіць раённая газета «Сталінскі шлях»—орган райкома КП(б)Б і райсовета дэпутатаў працоўных. Ужо выйшла пяць нумароў.

Газета выкрывае злачынствы гітлераўцаў, якія яны ўчынілі на тэрыторыі раёна, і заклікае працоўных актыўнай працай па аднаўленню народнай гаспадаркі дапамагчы Чырвонай Арміі хутчэй разграміць нямецкіх захопнікаў.

Міжнародная інфармацыя

Налёт авіяцыі саюзнікаў на Сафію і Белград

ЛОНДАН, 17 красавіка. (ТАСС). Спецыяльны карэспандэнт агенцтва Рэйтэр пры штабе войск саюзнікаў у Італіі перадае, што сёння цяжкія бамбардыроўшчыкі, якія базіруюцца на аэрадромы саюзнікаў у Італіі, зрабілі налёт на чыгуначныя збудаванні Сафіі і Белграда. Другія злучэнні цяжкіх бамбардыроўшчыкаў падверглі бамбардыроўцы авіяцыйныя заводы і аэрадромы ў раёне Белграда.

Хваляванні ў Турыне

ЛОНДАН, 16 красавіка. (ТАСС). Лонданскае радыё перадае, што ў Турыне адбываюцца сур'ёзныя хваляванні. Рабочыя значнай часткі заводаў бастуюць. Сярод удзельнікаў забастовак вытвараюцца масавыя арышты. Гітлераўцы адпраўляюць арыштаваных у канцэнтрацыйныя лагеры. На вуліцах Турына патрулююць германскія атрады. У ноч на 13 красавіка ў горадзе адбылася шматлікія сутычкі паміж партызанамі і нямецкімі войскамі.

Дэзертырства з германскіх часцей у Даніі

ГЕТЭБОРГ, 16 красавіка. (ТАСС). Як паведамляе газета «Гетэборгс-постэн», сталі больш частымі выпадкі дэзертырства нямецкіх салдат з воінскіх паяздоў, якія ходзяць па дацкіх чыгунках. Быў факт, калі адзін нямецкі салдат быў застрэлены на станцыі пры спробе ўцячы. Пасля гэтага афіцэры з рэвальверамі ў руках абышлі ўсе вагоны, пагражаючы салдат расправай з тымі, хто паспрабуе дэзертываць. Былі выпадкі, калі нямецкія салдаты ў Даніі канчалі жыццё самагубствам пры вестцы аб тым, што чакаецца іх адпраўка на совецка-германскі фронт.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АТ00120. АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўскага, 10.